

- Planuri/ programe care sunt supuse procedurii SEA în mod obligatoriu, și anume cele prevăzute la articolul 5, alineatul 2;
- Planuri/ programe care sunt supuse la o etapă obligatorie de încadrare, după care se va stabili necesitatea pentru parcurgerea procedurii SEA.

Pentru programele care, prin natura lor, sunt considerate susceptibile de a avea efecte semnificative asupra mediului, procedura SEA este obligatorie; în aceste cazuri, programele nu au nevoie să fie supuse unui proces de încadrare, iar autoritățile responsabile pot trece direct la etapa de definire a domeniului. Prin urmare, planurile care sunt supuse în mod obligatoriu procedurii SEA, nu fac obiectul etapei de încadrare.

La data de 12 martie 2014, notificarea privind demararea pregătirii Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, împreună cu prima versiune a programului, a fost înregistrată la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor. În urma analizei notificării antemenționate cu nr. 90379/11.03.2014, Isterul Mediului, Apelor și Pădurilor - Direcția Evaluare Impact și Controlul Poluării a menționat, prin adresa numărul 115043/OP/20.03.2014, faptul că programul se încadrează în dispozițiile art. 5, alin. (2), litera a) din HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de evaluare de mediu pentru planuri și programe și, astfel, este supus obligatoriu unei proceduri SEA, fără a fi necesară-parcurgerea etapei de încadrare.

Demararea procedurii SEA a fost anunțată și prin postarea unui anunț pe site-ul MADR în data de 13.03.2014, iar în datele de 14 și 17 martie 2014 a fost publicat un anunț în cotidianul *România Liberă*.

1.4 Metodologia de evaluare

Evaluarea efectelor și a intensității acestora asupra mediului se va baza pe o analiză a modului în care acestea pot afecta situația de referință a mediului sau împiedica atingerea obiectivelor SEA. Evaluarea va identifica potențialele efecte semnificative asupra mediului, asociate cu implementarea PNDR.

Analiza efectelor cuprinde trei etape principale:

A) Evaluarea măsurilor planificate în program în raport cu obiectivele de mediu

Acest prim pas cuprinde evaluarea domeniilor de intervenție și măsurilor selectate în cadrul PNDR 2014 – 2020, care sunt previzionate a avea un efect semnificativ asupra mediului, prin evaluarea lor în raport cu obiectivele de mediu, în scopul de a identifica potențiala cauzalitate și influență asupra mediului. Potențiale efecte pozitive, negative sau incerte au fost analizate și exprimate în această etapă.

Identificarea unui efect potențial, a fost realizată ținându-se cont de obiectivele de mediu identificate, luând în considerare dacă și cum o anumită măsură influențează (pozitiv sau negativ), realizarea acestor obiective.

Efectele programului au fost analizate în cadrul unor matricide de evaluare care cuprind obiectivele de mediu și acțiunile (domenii de intervenție și măsuri) programului. Astfel de matrici indică dacă o acțiune are un impact pozitiv sau negativ, cu privire la fiecare componentă a mediului, folosind "+" pentru un impact potențial pozitiv și "-" pentru un impact potențial negativ.

B) Estimarea intensității efectelor PNDR 2014 – 2020 la nivel global (Capitol 7.2) și la nivel de detaliu (măsurile, domeniile de intervenție, priorități în relație cu obiectivele de mediu ale SEA) (Capitol 7.5)

La nivel global cât și de detaliu, amploarea impactului asupra mediului a PNDR 2014 – 2020 a fost analizată și prin prisma criteriilor enumerate mai jos, și anume:

- natura și intensitatea intervențiilor planificate;
- probabilitatea, durata, frecvența și reversibilitatea efectelor scontate;
- natura transfrontalieră a efectelor;
- riscurile pentru sănătatea populației și pentru mediu;
- valoarea caracteristicilor speciale naturale și/ sau culturale și vulnerabilitatea zonei afectate de impact.

Caracteristicile în ceea ce privește pozitivitatea, negativitatea sau incertitudinea cu privire la efectele înregistrate și semnificația (sau intensitatea) au fost specificate în matricele de evaluare. Fiecare impact asupra mediului a primit un punctaj, în funcție de semnificația sa (adică o notare de la "-2" la "2", unde "2" reprezintă un efect potențial pozitiv puternic, "-2" reprezintă un efect potențial negativ puternic, iar "0" un efect potențial neutru / nici un efect). Semnul și intensitatea efectelor au fost asociate cu diferite culori. Acest lucru ar trebui să ajute cititorul să obțină o privire de ansamblu asupra efectelor măsurilor și să identifice combinația de acțiuni care pot genera potențiale efecte semnificative sau negative asupra mediului.

Legenda efectelor potențiale	
++ (2)	Efect potențial pozitiv puternic
+ (1)	Efect potențial pozitiv
0	Neutru / nici un efect
-(-1)	Efect potențial negativ
-- (-2)	Efect potențial negativ puternic
+/-	Efect mixt
?	Efect incert

C) Evaluarea efectelor cumulative asupra mediului

După identificarea efectelor de mediu semnificative ale măsurilor individuale și domeniilor de intervenție, au fost evaluate efectele cumulative. Prin cumul se înțelege efectul simultan al mai multor acțiuni asupra aspectelor individuale de mediu.

Evaluarea efectului general al PNDR 2014-2020 asupra fiecărui aspect de mediu a fost furnizată prin analiza critică a efectelor potențiale ale măsurilor individuale, ținându-se cont și de ponderarea efectului potențial estimat în raport cu alocările financiare ale Priorităților și Domeniilor de Intervenție (implicit cu categoriile de cheltuieli eligibile). Evaluarea SEA oferă posibilitatea de a lua în considerare modul în care măsurile selectate în cadrul fiecărui domeniu de intervenție pot fi

“Evaluarea ex-ante a PNDR 2014-2020 - Raport de mediu, Martie 2015

structurate/adaptate pentru a contribui la obținerea de beneficii de mediu în România, prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020.

1.5 Surse de informații

O analiză inițială a datelor de bază disponibile a inclus setul de date existente, cum ar fi cele disponibile din surse on-line. Anumite date cu niveluri diferite de detaliu sunt disponibile prin intermediul bazelor de date și rapoartelor furnizate de autorități publice. De asemenea, informațiile au fost extrase din analiza socio-economică și de mediu realizată în cadrul PNDR 2014 - 2020.

De asemenea, informațiile și datele utilizate în procesul SEA au fost obținute în timpul consultărilor cu Autoritatea de Management și alte autorități relevante, de la Agenția Europeană de Mediu, Institutul Național de Statistică, Agenția Națională de Mediu și Eurostat și din rapoarte/ programe/ strategii precum:

- Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor;
- Raport anual – Calitatea Aerului în România, 2013, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor;
- Sinteza calității apelor din România în anul 2012, Administrația Națională -”Apele Române” - (extras);
- Raport privind starea factorilor de mediu la nivel național, Agenția Națională pentru Protecția Mediului;
- Legea nr. 451/2002 pentru ratificarea Convenției europene a peisajului;
- Hotărârea Guvernului nr. 1081/2013 privind aprobarea Strategiei naționale și a Planului de acțiune pentru conservarea biodiversității 2014-2020;
- Administrația Națională -”Apele Române” - Sinteza calității apelor din România în anul 2012 (extras);
- Planurile de amenajare a bazinelor hidrografice și Planurile de Management ale bazinelor hidrografice, Administrația Națională -”Apele Române”;
- Hotărârea Guvernului nr. 846/2010 pentru aprobarea Strategiei naționale de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 626, din 6 septembrie 2010);
- OUG nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991.

Ca parte a evaluării analizei SWOT și a nevoilor identificate, echipa de evaluare ex-ante a identificat/ evaluat o grilă de indicatori, dintre care unii sunt relevanți pentru obiectivele principale ale SEA și sunt propuși pentru a fi aplicați în monitorizarea impactului PNDR 2014 - 2020 asupra mediului.